

GŁOS NARODU

Nr. 171. — ROK XLII.

PONIEDZIAŁEK
24 CZERWCA 1935.

REDAKCJA, ADMINISTRACJA I DRUKARNIA, KRAKÓW, UL. ŚW. KRZYŻA 11
KONTO P. K. O. WARSZAWA NR. 140.055. — KONTO P. K. O. KRAKÓW NR. 401.099.

Předpłata wynosi:

	W Krakowie		na całym obszarze Państwa polsk. z przesyłką pocztową		Zagranicą
	z o nożeniem	bez odnożenia			
Miesięcznie	5 — zł.	4-50 zł.	5 — zł.	8 — zł.	

TELEFONY: REDAKCJA Nr. 101-90. ADMINISTRACJA Nr. 133-44. DRUKARNIA Nr. 133-44 i 144-06.

Redakcja niezamówionych artykułów nie zwraca i nie honoruje, listów nieopłaconych nie przyjmuje.

Za każdą zmianę adresu dopłata 50 gr.

Redakcja przyjmuje strony od godziny 11. do 13.

Japonia nieskora do paktu z ZSRR.

Tokio, 23. 6. (PAT). Agencja Rengo donosi: Sprawa zawarcia paktu o nieagresji ze Związkiem Sowieckim wysuwa się na czoło zagadnień w kołach politycznych i finansowych, które sądzą, że zawarcie tego paktu w danej chwili jest przedwczesne. Koła wojskowe stoją na stanowisku, że zanim pakt o nieagresji zostanie zawarty, muszą być przedtem uregulowane wszystkie sprawy sporne pomiędzy Japonią a ZSRR.

Japonia coraz natarczywsza.

Tokio, 23. 6. (PAT). Japoński poseł w Kanadzie Kato wręczył rządowi kanadyjskiemu odpowiedź rządu japońskiego na memorandum kanadyjskie w sprawie uregulowania stosunków handlowych pomiędzy Japonią i Kanadą. W dniu 21 bm. rząd japoński zwrócił się do rządu kanadyjskiego z notą, w której domagał się natychmiastowego zniesienia celów prohibicyjnych na towary japońskie.

Laval o rozmowie z Edenem.

Paryż, 23. czerwca. Po zakończeniu sobotnich rozmów z lordem Edenem premier Laval oświadczył przedstawicielom prasy, co następuje:

„Dokonałiśmy z lordem Edenem użytecznej wymiany poglądów w sprawie angielsko-niemieckiego układu morskiego. Rozważyliśmy następnie problem europejski, wysunięty przez obecną międzynarodową sytuację. Nawiązując do komunikatu londyńskiego z 3 lutego, rozważaliśmy również formę jaką należy nadać współpracy obu rządów. Wydało się nam konieczne znaleźć praktyczny sposób rozwiązania wszystkich kwestyj, które omówiliśmy w Londynie i które interesują nie tylko nasze dwa kraje, ale i inne państwa europejskie. Lord Eden poinformował swój rząd o naszych rozmowach. Po jego powrocie z Rzymu odbędą z nim nowe rozmowy. Jesteśmy zgodni z lordem Edenem co do tego, iż Francja i Anglia powinny pozostać wierne obowiązkowi jak najściślejszej współpracy zbiorowego bezpieczeństwa.

Min. Eden w Rzymie.

Paryż, 23. 6. (PAT). Wczoraj o godz. 22-ej minister Eden opuścił Paryż, udając się do Rzymu.

Min. Eden przybył do Rzymu dziś o godz. 19-ej i udał się do ambasady angielskiej. Rozmowy z Mussolinim rozpoczęte być mają dopiero w poniedziałek przed południem.

Podróż min. Edena do Włoch ma nie mniejsze znaczenie, niż jego pobyt w Paryżu. Oprócz problemów europejskich brytyjski minister ma zamiar poruszyć sprawę konfliktu włosko-abisyńskiego, który zupełnie nie był poruszany w czasie rozmów w Paryżu.

Rząd abisyński przeprosza Włochy.

Rzym, 23. 6. (PAT). Abisyński minister spraw zagr. udał się do poselstwa włoskiego, gdzie złożył przeproszenie swego rządu za incydent spowodowany przez oficera abisyńskiego, który zerwał chorągiewkę z samochodu poselstwa włoskiego. Minister oświadczył, że w sprawie tej zostało przeprowadzone dochodzenie i że oficer znajduje się w areszcie. Poseł włoski przyjął oświadczenie ministra abisyńskiego do wiadomości.

Włochy nieustannie ślą wojska do Abisynji.

Neapol, 23. 6. (PAT). Parowiec „Gange“

odpłynął dziś do Afryki Wschodniej, mając na pokładzie 29 oficerów, 50 podoficerów, 1800 żołnierzy oraz materiał wojenny. Parowiec „Confidenza“ odpłynął do Afryki z materiałem wojennym i kołami.

ABISYNIA PRZYGOTOWUJE SIĘ DO OBRONY.

Rzym, 23. 6. (PAT). Dzienniki informują na podstawie prasy paryskiej, że w ciągu ostatnich 18 miesięcy Etiopia sprowadziła z Europy przez port w Dżibuti 23.000 karabinów, 700 karabinów maszynowych oraz 6 milionów ładunków.

Teren dalszej współpracy anglo-franc.

Paryż, 23 czerwca. (PAT). W czasie rozmów z lordem Edenem, jak zapewniają w dobrze poinformowanych kołach politycznych, premier Laval szczególnie podkreślał konieczność wzajemnej zależności propeccyj, zawartych w deklaracji londyńskiej z 3 lutego a mianowicie paktu lotniczego, paktu wschodniego, paktu naddunajskiego i sprawy definitywnego uregulowania zbrojeń niemieckich. Podpisując układ z Niemcami, Anglia odłączyła od tych problemów sprawę

morską. Pozostaje jednak jeszcze dla współpracy brytyjsko-francuskiej rozległe pole organizacji zbiorowego bezpieczeństwa w Europie.

Punkt widzenia Francji jest następujący: Zaden z instrumentów dyplomatycznych, zmierzających do tego celu w myśl deklaracji z 3 lutego i rezolucji konferencji w Stresie, nie powinien być doprowadzony do końca, zanim trzy inne nie dojdą do stanu dostatecznej dojrzałości.

Wyjazd ks. biskupa polowego Gawliny do Ameryki Pół.

W sobotę 22 bm. wyjechał do Ameryki ks. Józef Gawlina, biskup polowy W. P. — Ks. Biskup odwiedzi większe polskie ośrodki wychodźcze w New Yorku, Waszyngtonie, St. Louis, w diecezjach St. Antonio, Galveston i Dallas, w Chicago, Detroit i Buffalo. Weźmie on również udział w uroczystościach 50-lecia seminarjum polskiego w Orchard Lake, które odbędą się w dniach 6, 7 i 8 sierpnia br. W czasie pobytu w Ameryce, który potrwa około dwóch miesięcy, ks. biskup Gawlina będzie gościem duchowieństwa polskiego. Wychodźstwo polskie za oceanem przygotowuje Dostojnemu Arcypasterzowi, który przybędzie doń, by zadzierżnąć nowy węzeł między niem a Macierzą, serdecznie przyjęcie. (KAP).

Czem mają być gimnazja zawodowe.

Donosiliśmy o otwarciu w Warszawie w d. 21 bm. kursów dla wizytatorów, dyrektorów i nauczycieli nowopowstających gimnazjów zawodowych. Otwarcia kursów dokonał w Państwowej Żeńskiej Szkole Zawodowej p. min. W. Jędrzejewicz, który w dłuższym przemówieniu zwrócił uwagę na znaczenie, jakie ma dla całego szkolnictwa fakt rozpoczęcia urzędowania nowego ustroju szkolnictwa zawodowego. W najbliższym roku szkolnym przeobrażone będą na gimnazja zawodowe szkoły zawodowe bądź najliczniejsze, bądź też uwzględniające szczególnie ważne działy życia gospodarczego.

P. min. zaznaczył, że dążeniem Ministerstwa WR i OP jest, by zreformowane szkoły dostarczyły życiu gospodarczemu Polski młodych, inteligentnych pracowników, należycie przygotowanych do pracy zawodowej, którzyby mogli przyczynić się do dźwignięcia polskiego życia gospodarczego na wyższy poziom. Nazwa gimnazjum ma zadokumentować, że są to szkoły równoważne ze szkołami ogólnokształcącymi. Dla sfery społeczeństwa, odnoszących się do szkół zawodowych z nieufnością lub uprzedzeniem, zmiana dokonywana obecnie

powinna posiadać decydujące znaczenie przy wyborze szkoły dla dziecka. Ponieważ nowe programy gimnazjów zawodowych uznano za projekty, przeto Ministerstwo WR i OP będzie obserwować ich realizację i po wypróbowaniu oraz zebraniu rzeczowych uwag, poczyni konieczne zmiany. Wówczas dopiero programy zostaną ostatecznie zatwierdzone. W najbliższym czasie zostaną uporządkowane i ustalone kwalifikacje nauczycieli szkół zawodowych.

Strajki socjalistyczne i protesty przeciw ordynacjom.

„Robotnik“ przynosi sprawozdania ze strajków protestacyjnych przeciw ordynacjom wyborczym. Pisze, że w piątek odbyły się te strajki w Zagłębiu Dąbrowskiem. — „Kopalnie — pisze — „Reden“, „Juljusz“, „Renard“ i „Wiktorja“ stanęły w 100 (?) proc. Rano załogi zgromadziły się przed kopalniami i po odśpiewaniu „Czerwonego sztandaru“ opuściły tereny kopalniane z okrzykiem przeciwko „sanacyjnemu“ projektowi ordynacji wyborczej“.

N. P. R. — jak donosi prasa warszawska — jest za niebraniem udziału w wyborach na podstawie dyskutowanej ordynacji wyborczej. „Komitet Wykonawczy“ N. P. R. na posiedzeniu w dniu 21 bm. wypowiedział się za niebraniem udziału w wyborach. — O tej sprawie ostatecznie zadecyduje Rada Naczelna N. P. R. po ogłoszeniu ordynacji wyborczych.

Zawieszenie katolickiego pisma w polsce.

„Gazeta Polska“ donosi, że władze zawiesiły w Łomży tygodnik katolicki „Życie i Praca“, ponieważ był „organem wojującej endecji“. W rzeczywistości był to organ szczerze katolicki i zasłużony dla prasy katolickiej.

„DZIEŃ KATOLICKI“ W BIELSKU I BIAŁEJ.

Organizacje katolickie Bielska i Białej urządziły w niedzielę „Dzień Katolicki“ ku

Macdonald pojedzie do St. Zjed.?

Waszyngton, 23. 6. (PAT). Jak donosi prasa, b. premier brytyjski Macdonald ma przybyć do Stanów Zjedn., celem omówienia stabilizacji monetarnej, uregulowania długów wojennych oraz innych ważniejszych spraw. Jeden z wyższych funkcjonariuszów departamentu stanu oświadczył, iż w sprawie przyjazdu Macdonalda nie otrzymał dotychczas żadnych oficjalnych wiadomości.

RIBBENTROP PO SUKCESACH OPUŚCIŁ LONDYN.

Londyn, 23. 6. (PAT). Delegacja niemiecka na czele z von Ribbentropem opuściła Londyn, udając się do Berlina drogą powietrzną.

ROBOTNICZY ZATRUCI CHLOREM.

Moskwa, 23. 6. (PAT). W fabryce farb w Moskwie 27 robotników uległo zatruciu ciężkiemu chlorem.

ZE SPADOCHRONEM Z WYSOKOŚCI NIEMAL 8 KM.

Moskwa, 23. 6. (PAT). Lotnik Babickij skończył dziś w nocy w Smoleńsku ze spadochronem bez aparatu tlenowego z wysokości 7400 metrów.

uczuczeniu wiekopomnych encyklik papieskich „Rerum novarum“ i „Quadragesimo anno“. O godz. 9-ej rano wyruszyły z Bielska i z Białej pochody z licznymi sztandarami do kościoła parafjalnego w Białej. Kazanie na temat życia społecznego, opartego na zasadach chrześcijańskich, wygłosił ks. kanonik Maczyński. Po nabożeństwie ulicami Białej i Bielska przeszedł do olbrzymiej szeregownicy imponujący pochód. Akademię przewodniczył ks. radca Skudrzyk. Sala była zajęta do ostatniego miejsca przez przeszło 1000 osób. Referat na temat: „Chrześcijański ustrój społeczny w świetle encyklik papieskich“ wygłosił p. Sławiński z Katowic.

Bezcenne dzieła sztuki pastwą pożaru.

Sewilla, 23. 6. (PAT). Wskutek krótkiego spiecia wybuchł pożar w pałacu Sztuki. Straty są znaczne. Liczne dzieła sztuki bezcennej wprost wartości stały się pastwą płomieni. — Dzieła Rubensa i Zurbarana udało się jednakże uratować.

SAMOSĄD TLUMU NAD MURZYNYM.

Wiggins (Stan Missisipi, 23. 6. (PAT). Tlum, złożony z 400 osób, dokonał samosądu nad murzyńskim, podejrzanym o zaatakowanie córki farmera.

Cracovia zabrała punkt Garbarni.

Spotkanie ligowe Cracovia — Garbarnia dało wynik 1:1 (1:1). Wynik ten należy uważać dla Cracovii, jako bardzo szczęśliwy, lepsza drużyna była bowiem Garbarnia. — Bramki zdobyli w 11 minucie Korbas i 33 minucie Pazurek. Widzów około 3 i pół tysiąca. Cracovia wykazała w tym spotkaniu znaczną poprawę formy.

RUCH POKONAŁ LEGJĘ 1:0.

Katowice, Spotkanie ligowe Ruch — Legja dało wynik 1:0 (1:0) dla Ruchu.

W BIEGU ULICZNYM W KRAKOWIE

na trasie około 4 tys. m. pierwszy przyszedł do mety Rucido z Cracovii w czasie 11 minut 1.8 sek. przed Nowackim W. K. S. Cieszyń.

6 NOWYCH SAMOLOTÓW OTRZYMAŁ AEROKLUB KRAKOWSKI.

W niedzielę popołudniu na lotnisku Aeroklubu krak. w Rakowicach odbyła się w obecności reprezentantów i licznej publiczności uroczystość poświęcenia 6 nowych samolotów sportowych Aeroklubu.

Równocześnie zarząd okręgu woj. LOPP. udekorował wicemin. inż. Bobkowskiego i kpt. Bajana odznakami honorowymi organizacji.

Co słyszał w Krakowie.

CZERWIEC.

Poniedziałek 24: Narodzenie św. Jana Chrzciciela. Wschód słońca 3.33, zachód 19.51. Długość dnia 16 godzin i 18 min.

Wtorek 25: Wilhelma op., Lucji i Febronji pp. mm. Wschód słońca 3.33, zachód 19.51. Długość dnia 16 godzin i 18 min.

PROCESJA BOŻEGO CIAŁA. W ub. niedzielę katolicki Kraków wziął tłumny udział w dwóch wielkich procesjach eucharystycznych. W godzinach przedpołudniowych wyruszyła wielka procesja Bożego Ciała z kościoła OO. Dominikanów. Przeciągnęła ona ul. Grodzką, a następnie obeszła dokoła Rynku, zatrzymując się przy czterech toniach w kwiatkach ołtarzów. Procesję prowadził prowincjał OO. Kapucynów O. Czesław Szuber. Druga procesja wyruszyła w godzinach popołudniowych z kościoła św. Florjana. Po przybyciu do pierwszego ołtarza na pl. Matejki, procesja wróciła spowodu burzy do kościoła i odbyła się w jego wnętrzu.

MIĘDZYNARODOWA UNIA RADJOFONICZNA W KRAKOWIE. W niedzielę bawili w Krakowie uczestnicy konferencji Międzynarodowej Unii Radjofonicznej, która obradowała onegdaj w Warszawie. Zagraniczni goście zwiedzali najpiękniejsze zabytki naszego miasta. Byli oni również w krypcie św. Leonarda i na Sowińcu, dokąd udali się autobusami miejskimi.

NOWY ZARZĄD LIGI MORSKIEJ I KOLONJALNEJ. Onegdaj ukonstytuował się Zarząd Oddziału Ligi Morskiej i Kolonialnej przy Dyrekcji Okr. Kolei w Krakowie w składzie następującym: prezes dyr. inż. Wołkanowski, wiceprezesi inż. Walicki i dr. Wachter, skarbnik M. Smagowiec, sekretarz mgr. Łodyński.

OBRADY UNJI PRACOWNIKÓW UMYŚLOWYCH. Przy udziale kilkudziesięciu delegatów z całej Polski rozpoczął w niedzielę obrady, w sali portretowej Ratusza Zjazd Rady Naczelnej Unji Związków Zawodowych Pracowników Umysłowych. Zjazd powitał prezes okręgu krak. p. A. Skotnicki. Zjazd zajął się sprawą ubezpieczeń społecznych, sprawą wielokrotnego zarobkowania, kwestją Izby Pracy i innymi zagadnieniami dotyczącymi pracowników umysłowych.

WALNE ZEBRANIE ZJEDNOCZENIA POLSKO-RUSKIEGO „ZGODA“. obradowało w ub. niedzielę w sali Muzeum Przemysłowego. Na zebranie przybyło kilkudziesięciu delegatów. Poświęcone ono było sprawom wewnętrznym organizacyjnym. Zebranie poprzedziło uroczyste nabożeństwo w cerkwi św. Norberta, odprowadzone na intencję stowarzyszenia.

STARANIA O UTWORZENIE ZWIĄZKU KWIECIARZY I KWIECIAREK KRAKOWSKICH. Wśród kwieciarzy i kwieciarek, jak również handlarzy owoców, zajmujących stanowiska na Rynku krakowskim, powstała myśl zrzeszenia się w celu uporządkowania handlu w taki sposób, by pogodzić wygląd zewnętrzny stoisk z pięknem Rynku. Asumptem dla tej inicjatywy był fakt, że do grona handlujących kwiatami wkładły się elementy, które bądźto swym zachowaniem, bądź też wyglądem i manierami, szpecili Rynek i odstraszały klientów od zakupów. Organizatorom idzie przede wszystkim o to, by strój zewnętrzny kwieciarzy i kwieciarek był przyzwoity, by uwzględniał — bo i w tym kierunku idą projekty — motywy folkloru krakowskiego. Mielibyśmy zatem zobaczyć niebawem w Rynku krakowskim i krakowianki w barwnych strojach, sprzedające piękne kwiecie. Także i stoiska miałyby być odpowiednio estetycznie urządzone. Poza to nowy związek miałby się zająć wykluczeniem elementów przygodnych, często podejrzanych, które psują reputację tego zawodu. Na czele komitetu organizacyjnego stoi p. Dymek, jako prezes i p. Zajac, sekretarz.

OBNIŻENIE CEN WSTĘPU NA WYSTAWĘ W „DOMU ARTYSTÓW“. Zarząd Związku Artystów Plastyków biorąc pod uwagę ciężkie położenie materialne społeczeństwa, a równocześnie pragnąc zapoznać sfery pracujące z dorobkiem artystycznym Zrzeszenia „Zwor-

Rząd Rzpltej u trumny Marszałka Piłsudskiego.

W niedzielę rano, pociągiem waszawskim przybyli do Krakowa członkowie Rządu z premierem Sławkiem na czele. Około godz. 8 ministrowie udali się samochodami na Wawel. Po powitaniu u wejścia do Katedry przez ks. kan. dr. Domasika, członkowie Rządu zeszli do krypty św. Leonarda. Ministrom i przybyłym z nimi wiceministrom towarzyszyli wojewoda dr. Kwaśniewski, gen. Łuczyński, prez. Kaplicki, wicewojew. Walicki, kurator Gedecki, starosta Pałosz, nac. Małazyński i inni. Po kilkuminutowym pobycie w krypcie w czasie którego członkowie Rządu uczcili pamięć Marsz. Piłsudskiego u jego trumny, ministrowie w towarzy-

stwie reprezentantów władz miejscowych udali się samochodami na Sowińiec gdzie pomogli przy sypaniu kopca Marsz. Piłsudskiego. Przyjazd Rządu do Krakowa, oraz przybycie jego członków do krypty św. Leonarda i na Sowińcu związane jest z zakończeniem okresu żałoby, której ostatnim dniem była ub. niedziela. W godzinach popołudniowych większość członków Rządu udała się w drogę powrotną do stolicy. — Wraz z członkami Rządu byli w krypcie św. Leonarda i na Sowińcu marszałkowie Sejmu i Senatu, gen. inspektor sił zbr. i prezes N. I. K.

Od soboty 22 bm. w teatrze świetlnym „APOLLO“

Przepiękny — pełen wdzięku, pogody i humoru film muzyczno-spiewny

Pieśń słońca

oraz pełna wdzięku i uroku — młodociana, śliczna

Arcyzabawne qui pro quo przemilych nieporozumień! Splot najfantastyczniejszych wydarzeń, przygód i awantur! — Arcyciekawa fascynująca historia miłości sławnego śpiewaka Reż. Maxa Neufelda — Muzyka Pietro Mascagni. W rol. gł. król tenorów światowych. Jedyne ryal Kiepur. Wspaniały tenor włoski

LAURI VOLPI

Wspaniały tenor włoski w pełni swego powabu, piękna uroku. Jednym słowem film: uroczą, cudną, zachwycającą bajką!

Popularny śpiewak Leon Szlezak

znany również z kilku filmów, odwiedził w Berlinie w tamtejszym Zoo kolonję kartów, wywołując radość zarówno wśród małych ludzi, jak i wśród publiczności.

Potrzeby naszych dzielnic wielkiego Krakowa.

Nowe dzielnice Krakowa, jak osiedla oficerskie i urzędnicze wymagają pewnych udogodnień bez których kulturalny ich rozwój będzie kulał. Pierwszym postulatem mieszkańców obu osiedli jest oczywiście komunikacja z miastem i w tym celu konieczne są choćby prowizoryczne chodniki kamienne, gdyż obecnie po małym nawet deszczu, tonie się po prostu w błocie. — Uprzywilejowanie przejazdu tramwajem wzmogło by na pewno ruch i dało wygodę nie tylko publiczności i miastu, ale i zysk elektrowni. Świeży przykład mamy na Warszawie, gdzie obniżenie biletów z 25 gr. na 20 gr. odbiło się znacznie zwiększoną frekwencją na liniach tramwajowych. Może dałoby się wprowadzić w ty-

nik" obniża ceny wstępu dla wycieczek zbiorowych na wystawę w Domu Plastyków przy ul. Łobzowskiej z 50 gr. na 10 gr. od osoby. Na żądanie przydziela Związek każdej wycieczce, obejmującej najmniej 20 osób, facho-wego, bezpłatnego przewodnika. Wstęp dla akademików i wojskowych 20 gr.

godniowych blokach pewne udogodnienie dla pasażerów siadających na ostatniej stacji na peryferiach miasta, kasując dla nich obowiązek rozpoczynania jazdy przed godziną 8-mą rano, lub obniżając wogóle ceny biletu?

Następnym etapem w dziedzinie komunikacji byłoby ustanowienie tu urzędu pocztowego, którego brak daje się dotkliwie odczuwać. Najbliższy bowiem urząd pocztowy, na stacji kolejowej jest zbyt oddalony i z pewnością przyczynia się do zmniejszenia obrotów pocztowych. Interesant nie zawsze może pędzić z listem poleconym kilka kilometrów i wolens volens musi się wyrzec polecenia i wrzucić list do pobliskiej skrzynki pocztowej.

Dalszą potrzebą byłoby ustanowienie na jednym z osiedli Posterunku Policji — obecnie znajduje się on aż na ul. Kopernika, naprzeciw szpitala św. Łazarza. Rzecz prosta, że w nagłych wypadkach interwencja policji może być spóźniona.

Następnie jest jeszcze jedna sprawa, o której wolałoby się nie pisać, gdyby nie to, że codziennie krzyczy do nas wielkim głosem i gdyby nie piękna odezwa P. Prezydenta miasta w sprawie zanieczyszczenia Krakowa. Chodzi o to, że w obu osiedlach nie ma ani jednego ustępu publicznego a dopóki ten brak nie zostanie załatwiony, nie może być mowy o utrzymaniu czystości w mieście i zanieczyszczenie nie tylko, że się nie zmniejsza, ale będzie się wzmacniać, co zresztą od szeregu lat obserwujemy. Jeżeli jednak te miejsca użyteczności publicznej mają spełnić swe zadania tj. zapewnić miastu czystość, estetyczny wygląd i świeże powietrze, a ludność przyzwyczaić do pewnej kultury, muszą być dostępne dla szerokiej mas ludności i cena używalności nie może przenosić 5 groszy, gdyż w obecnych czasach bardzo

wiele osób poprostu nie ma 15 gr. — I czyż wobec tego stanu rzeczy można winić ludność i dziwić się, że każdy zaułek, każda odludna uliczka i placzyk stają się miejscem ustępów i zatruwają powietrze, zwłaszcza w letniej porze?

A skoro już zmuszeni jesteśmy tę zyciową konieczność poruszyć, warto nadmienić, że i w mieście ludność wzrasta, miasto się rozszerzyło i ilość dyskretnych miejsc jest niewystarczająca — niema ich na takich przestrzeniach jak np. od Olszy do dworca, lub od Parku Krakowskiego do Podchorążówki. Warto również dodać, że dozorczy domów nie raz są tak bezwzględni, że odmawiają przechodniom tej konieczności nawet za zapłatą.

To też smutne rezultaty tego stanu rzeczy są nazbyt widoczne i wprost proszą się o kulturalne załatwienie.

Adam Ciszewski.

—000—

REPERTUAR TEATRU SŁOWACKIEGO.

Poniedziałek: „Madame Dubarry“.

Wtorek: „Nauczycielka“.

Środa: „Sezamie otwórz się!“

REPERTUAR KINOTEATRÓW.

SWIT: „Golgota“.

WANDA: „Tu rządzi humor“: (Tajemnica ekspresu Nr. 6).

APOLLO: „Pieśń słońca“.

SZTUKA: „Człowiek jest grzeszny“.

UCIECHA: „Dla ciebie śpiewam“ (Jan Kiepur).

SLONKO: „W obronie prawa“ i „Dziwny dom“.

BAGATELA: „Uwielbiana“. Na scenie rewja pl.: „Godzina z nami...“.

ADRIA: „Jobogzan“ „Co mój mąż robi w noc“.

PROMIES: Na pierwszych seansach „Reportaż z pogrzebu marsz. Piłsudskiego“, na innych: „Melodie cygańskie“.

—000—

Katastrofa automobilowa przy ul. Król. Jadwigi.

W niedzielę o godzinie 2.30 pop. Straż Pożarna i Pogotowie Ratunkowe interwenjowały w katastrofie automobilowej, która wydarzyła się przy ul. Król. Jadwigi przed domem nr. 145. Przyszło tam do zderzenia taksówki z autobusem miejskim. Pasażerowie taksówki Stef. Berdak, lat 30, Zofja Klimkiewicz, lat 22, i Marjan Laszkiewicz lat 4, odnieśli cięższe rany głowy i rąk i przewiezieni zostali do szpitala. 3 dalsze osoby odniosły lżejsze obrażenia. Taksówka oraz autobus uległy poważnym uszkodzeniom.

O tej samej mniej więcej porze przyszło do zderzenia dwóch autobusów miejskich na Bielanach. W wypadku tym szereg osób poniosło nieznaczne kontuzje. W obu wypadkach prowadzi śledztwo policja celem ustalenia kto ponosi winę.

Nowa ustawa o najmie mieszkań.

Na podstawie rozporządzenia Prezydenta Rzpltej z dnia 27 października 1933 r. Dz. U. P. Nr. 82, z dniem 1 lipca br. obowiązują w sprawach najmu mieszkań postanowienia kodeksu zobowiązań, które normują obowiązki właścicieli realności wobec lokatorów — jak również zobowiązania lokatorów, wobec właścicieli realności.

Kodeks zobowiązań ustala warunki umowy najmu, terminy opłat czynszów, sprawę remontu mieszkań, a w końcu terminy wypowiedzenia najmu. Przepisy wykonawcze wprowadzające w życie postanowienia kodeksu zobowiązań, odnośnie do spraw najmu — utrzymują jednak w mocy ustawę o ochronie lokatorów — a to co do czynszu podstawowego — oraz ustalania tegoż czynszu przez Urząd Rozjemczy.

Ponieważ nowa ustawa tj. Kodeks zobowiązań zmienia dotychczasową obowiązującą, była austriacką ustawą — co do spraw najmu mieszkań, powinni przeto lokatorzy i sublokatorzy we własnym swym interesie ze zmianą tej ustawy zaznajomić się. Wszelkich, bliższych wyjaśnień, informacji oraz pouczeń w sprawach powyższych udziela swym członkom bezpłatnie Biuro Związku Lokatorów pl. Matejki 3.

—000—

NEKROLOGJA.

Ś. P. INŻ. STANISŁAW STAHL. W sobotę zmarł w Krakowie inż. Stanisław Stahl. Zmarły zajmował ostatnio stanowisko dyrektora zakładów czyszczenia miasta. Zmarły liczył lat 49.

POGRZEB Ś. P. RED. SROKOWSKIEGO. W sobotę w godzinach popołudniowych odbył się na cmentarzu Zwierzynieckim pogrzeb śp. red. Konstantego Srokowskiego. Obok rodziny Zmarłego i kolegów dziennikarzy, wzięli w nim tłumny udział reprezentanci sfer naukowych i kulturalnych miasta. Zwłoki Zmarłego odprowadzili na cmentarz na Zwierzyniec ks. Rektor Michalski przy udziale ks. prałata Pilchowskiego i proboszcza parafii grecko-katolickiej ks. dr. Chruszcza.

Od środy dnia 19 b. m. w kinoteatrze „Sztuka“

Arcydzieło treści i formy! Emocjonująca, pełna wzruszenia historia ludzi paryskiego bruku!

Człowiek jest grzeszny

W głównych rolach Charles Boyer aktor o najpiękniejszym głosie i spojrzeniu. Elita aktorów Francji Florelle oraz świetnie się zapowiadająca, śliczna młodzieńka Madeleine Ozeray Cudowna, irapująca treść — Paryż — miasto marzeń. — Nie trzeba superlatywów. — Film mówi sam za siebie.

Film, który otwiera przed sztuką filmową nowe horyzonty!!! — Według słynnej, rozgłoszonej sztuki Franciszka Molnara! — Reżyserja genialnego — znakomitego Fryderyka Langa

Pół godziny w domu artysty.

Korzystam z miłego zaproszenia i udaje się do domu państwa Rektorostwa Weissów w Krakowie. Willa, z zewnątrz, mimo swej oryginalności, nie zdradza, by się w niej właśnie kryły wspaniałe dzieła sztuki. Wchodzę do hallu, początkowo nie wiem, gdzie wzrok zwrócić, wszędzie obrazy, a przytem pies szekający na obcego przeszkadza. Po chwili oswajam się z wielką ilością obrazów; zaczynam segregować wrażenia. Wzrok mój wśród wielu obrazów zatrzymuje się na portrecie młodej dziewczyny. Oczarowuje mnie urok jej uśmiechu. Trzeba być artystą, żeby umieć uchwycić twarz młodą, opromienioną nieuchwytnym czarem uśmiechu, w którym kryje się wszystko, radość życia i smutek marzeń.

Dalszą obserwację przerywa przybycie gospodyni. Widzi, że stoję przed portretem młodej dziewczyny i objaśnia mi, że to jest studjum przy lampie naftowej. Przyglądam się jeszcze raz. Refleks lampy nadał specjalny urok tej twarzy...

Usadawiam się w kącie pokoju; stąd najlepiej obserwować obrazy. Poddaje się zupełnie urokowi, który od nich wieje. Równocześnie słucham pani domu... Obrazy te obeszły mnóstwo wystaw i salonów krajowych i zagranicznych, by wrócić tutaj i pozostać jako najmiłszy dorobek pracy męża.

Po portrecie młodej dziewczyny z zajęciem przyglądam się studjum, które przedstawia dwoje ludzi starszych... Spokój i powaga bije z twarzy mężczyzny, z twarzy kobiety wieje dobroć i zadowolenie z życia. Uścisk dłoni mocny i silny, który łączy ich ręce i przetrwał lata szczęścia i cierpienia, jest symbolem wzajemnego przywiązania. Na moje pytanie, kogo przedstawia ten portret, — słyszę odpowiedź: to rodzice mojego męża. — pierwszy obraz nagrodzony na wystawie w Paryżu.

A oto znów obraz, przedstawiający rzekę wczesną wiosną; wiatr faluje wodę, fale srebrzą się w gorącym słońcu, pochylone drzewo nad potokiem pokryte młodą zielenią. Pani Weissowa podąża za moim wzrokiem i objaśnia warunki, w jakich ten obraz został namalowany. Zatapia się we wspomnieniach i mówi, że patrząc na ten fragment natury, zdaje się jej zawsze, że słyszy jeszcze śpiew ptasząt...

W rogu pokoju wisi portret „pani”. Nie pytam; podobieństwo z miłą gospodynią jest uderzające. Przechodzę do drugiego pokoju, uwagę moją zwraca studjum, przedstawiające małego chłopca i kwiaty. Czarne oczka małego „berbecia” zasnucone, wargi wygięte w podkówkę; widać, że mu za długo kazano pozować. Obrazy w tym pokoju są zupełnie inne. To już nie portrety spoglądają na mnie ze ścian, to widoczki górskie z Lanekorony, ulubionego miejsca pobytu artysty, — to drzewo samotne, używające cienia wśród pracy, to znów krajobrazy z Włoch... Idę dalej; z pośród wielu obrazów wychyla się twarz uśpionego dziecka. Twarzyczka w złotych lokach, zdaje się marzyć we śnie; wpatruje się w nią z przyjemnością, motyw najwięcej umiłowany przez nas kobiety-matki. Aż wreszcie z dalszej ściany spoglądają na mnie znane mi z innych obrazów postacie. Obraz przedstawia rodzinę artysty przy podwieczorku, w domku góral-

Od czwartku dnia 13 b. m. na ekranie kinoteatru „SWIT”

Arcyfilm realizacji słynnego Julien Duviviera, stworzone pod kierown. historyczno-religijnym X. Józefa Reymonta. Film wykonano olbrzymim kosztem w ciągu ostatnich dwu lat w Palestynie, Algierze i Francji przy udziale 43 najwybitniejszych artystów europejskich, oraz 7-miu tysięcy statystów. — Arcydzieło to wywołuje głębokie wzruszenie, wielki podziw, oraz podnosi uczucia religijne, jak żaden inny film! — To należnionie dzieło filmowe powinien zobaczyć każdy katolik.

FILM POTĘGA!

Mimo kolosalnych kosztów wystawienia filmu ceny miejsc normalne. — Przedstawienia codziennie o godz. 5, 7 i 9-tej w dni świątecznej od godziny 3-ciej popołudniu.

Doniesie dla pracowników i pracodawców orzeczenie N. T. A.

Z Warszawy donoszą: Najwyższy Trybunał Administracyjny wydał wyrok, mający zasadnicze znaczenie dla ogółu pracowników. Trybunał orzekł mianowicie, że uiszczone przez pracodawcę świadczenia socjalne, do których ponoszenia obowiązani są ustawowo pracownicy, należy uważać za podwyższenie wynagrodzenia względnie za dodatkowe wynagrodzenie pracownika. Jako podwyższenie wy nagrodzenia kwoty te podlegają wymiarowi

skim. Za oknem widać szalejącą śnieżną burzę, — osoby jakby zastygłe w ruchu, w rękach starszej pani filiżanka z herbatą, ruch głowy młodszej pani wyraża oczekiwanie. Kontrast zaciśniętego pokoju z zawieruchą śnieżną wywiera silne wrażenie. Zresztą widziane tu obrazy oddziaływują na mnie inaczej niż na Wystawie; sprawia to z pewnością widoczny pietyzm pani domu, i to, że z obrazów promienieje życie rodzinne, a artysta, z jakim ono jest przedstawione, potwierdza przekonanie, że piękno leży w życiu, tylko trzeba je umieć wyłowić. że sztuka stać się może życiem, jeśli potrafi przedstawić i utrwalić zwykłe zdarzenia z szarzyzny dnia codziennego, jako odcinek życia.

Patrzę na zegarek, pobyt mój trwa za długo. Przechodząc przez hall rzucam okiem jeszcze raz na salon obrazów. Zabieram z sobą na ulicę ich silne wrażenie. Moje oczy są ich pełne. F. Fischerowa.

podatku od uposażenia służbowego. Za zapłatę tego podatku odpowiedzialny jest wobec skarbu państwa pracodawca bez względu na to, czy ma możność ściągnięcia kwoty podatkowej od pracowników, czy też nie.

W klubie głosowali za ordynacją poza klubem protestują.

Z Warszawy donoszą: Prezydium ZZZ opracowało memoriał, wykazujący, że nowa ordynacja wyborcza nie uwzględnia w dostatecznym stopniu przedstawicielstwa klasy robotniczej w komisjach wyborczych, które wybierać będą kandydatów do Sejmu i Senatu. Memoriał został przesłany Prezydentowi Rzpli-

Kupuj tylko w Drogerji im. św. Teresy

STEFANA HYŁY

KRAKOW, UL. WISLNA 6.

mydła, kremy, perfumy, wody kolońskie kosmetyki, gąbki, galanterja toaletowa, zioła, chemikalja i t. d.

Towar w wielkim wyborze najlepszej jakości.

Ceny niskie. Ceny niskie.

ANTONI ROTHE

Fabryka świec kościelnych

poleca

znane ze swej dobroci wyroby

Kraków, ul. Sławkowska 20

Tel. Nr. 121-74. Rok zał. 1879

KSIĘGARNIA KRAKOWSKA

KRAKOW, ULICA SW. KRZYZA 13.

Telefon Nr. 123.44. P. K. O. Nr. 404.620

poleca:

- Dobrowiast B. Zagadnienie żydowskie zł. 1.—
- Rzegost-Witulski J., Śmiech przez łzy czyli kwestja żydowska w zwierciadle humoru i satyry —.80
- Skrudlik M. Dr., Masonerja w Polsce 1.70
- Trzeciak St. X. Dr., Mesjanizm a kwestja żydowska 5.—
- Verax, Masonerja czem nie jest-a czem jest 1.60

tej, premierowi i ministrowi spr. wewn. Kościalskiemu. Dzisiaj delegacja ZZZ była przyjęta w tej sprawie przez premiera Sławka. Jak wiadomo ZZZ jednozwo robotników, pozostających pod wpływami Moraczewskiego.

Bież i codziennie „WANDA” w teatrze świetnym

Wielki rewelacyjny program pełen humoru, śmiechu i niesamowitości. Coś nowego niezwykle wesołego — niebywale atrakcyjnego

Tu rządzi humor (Tajemnica eks-pressu Nr. 6).

W rolach głównych najwybitniejsi komicy ekranu Flip, Flap, Jimmy Dukante, Charles Butterworth, Lupe Veles Charlie Ruggles oraz Mikey Mouse razem z żywymi ludźmi. Przepiękne piosenki — Wystawa jakiej nie było — Kapitalna reżyserja. Początek seansów w dni powszednie o g. 5, 7, 9:10 w niedz. i święta o g. 3 pop. Progr. Nr. 35. We czwartek 20 bm. o 12 przedp. W sobotę 22 bm. o 3 pop. W niedzielę 23 bm. o 10 i 12 przedp. Peranki filmowe powyższego programu. — Ceny miejsc od 50 gr.

LUDWIK WOHL. 180

LAWA.

Powieść współczesna.

Raptem stanęła — tam, na prawo ciemno szary strumień świeżo zastygłej lawy, usiany czarnymi kamieniami i odłamkami skał. A więc jednak... Lecz strumień nie doszedł do samego domu — o kilka metrów od ścian trafił na wzniesienie, które odprowadziło go w kierunku odwrotnym. Jezus Marja! — pomyślała panna Obranowska — o włos... Znalazła drzwi. Spróbowała nacisnąć klamkę — zamknięte. Dostrzegła staromodny dzwonek, pociągnęła za rączkę. Cisza. Widocznie dzwonek był zepsuty. Wtedy zaczęła bębnić pięścią w drzwi. Wkrótce usłyszała ciężkie stękanie szurania nie zmęczonych nóg. Nagle uczyła dziwny, paniczny strach — jak we śnie w Warszawie, a później w samolocie — tylko znacznie silniejszy. Szczęknął zamek i drzwi otworzyły się. Na progu stał jakiś człowiek w podeszłym wieku, prawdopodobnie sługa, o głęboko zapadniętych oczach i mocno zaczerwienionych, spuchniętych powiekach. Spojrzył na nią bez najmniejszego zdzi-

wienia i burknął pod nosem coś niezrozumiałego. — Sono medico — powiedziała Natalja. Lokaj popatrzył na nią beznamiętnie i skinął ręką, by weszła. Ociągając się nieco, przestąpiła próg. Nie zrozumiała, że po okropnych przeżyciach ostatnich dni stary sługa całkiem stępsiał i przestał reagować na tak nadzwyczajne wydarzenia, jak zjawienie się obcego człowieka w tem piekle. Wykonał machinalnie wszystko, do czego się przyzwyczaił w ciągu czterdziestu lat; gdy ktoś dzwonił lub pukał, otwierał drzwi i wprowadzał... Tu wewnątrz powietrze było jak w grobowcu. Panna Obranowska obejrzała się. Stary sługa znikł. Biedny Giuseppe, powłócząc nogami, wesołał się na pierwsze piętro, wszedł do salonu i zameldował ją. Nikt mu nie odpowiadał, ponieważ salon był pusty. Ale Giuseppe nie zauważył tego. Powoli zlął nadół do swego pokoiku i rzucił się na łóżko, aby dalej modlić się i czekać... Natalja powiodła wokół siebie bezradnym wzrokiem, zapukała do jednych drzwi, do drugich... — Entrate — odpowiedział stłumiony głos. Nacisnęła klamkę i weszła. Cichy okrzyk: — Santa Madonna!

Przed nią stała bardzo szczupła, bardzo blada dziewczyna o silnie podkrążonych oczach. Jak stary sługa, miała zaczerwienione i spuchnięte powieki. Natalja umięknęła się: — Pani jest mademoiselle Graziella, prawda? — zapytała po francusku. Młoda dziewczyna jak urzeczona wpatrywała się w nią nieruchomym wzrokiem. — Mam dla pani pozdrowienia — ciągnęła Natalja — od brata pani... — Od... — Tak. Jest bardzo blisko stąd. Dziewczyna zachwiała się i byłaby upadła, gdyby Natalja nie podtrzymała jej. — Spokojnie — przemówiła miękko i łagodnie: — Nie trzeba się denerwować... Wszystko najgorsze już minęło. Spokojnie, spokojnie... Jaka podobna do niego — myślała przytem. — Te same oczy, te same usta!... Strasznie miłe stworzonko! — Gdzie jest brat? — zapytała Graziella zdławionym głosem. — Tam, na dworze? — Nie, ale jest niedaleko stąd. Państwo wzywali lekarza prawda? Kto zachorował? Ojciec pani?... — Ojciec... umarł — odpowiedziała Graziella bezdźwięcznym szeptem i utkwiała oczy gdzieś w przestrzeń. Panna Obranowska drgnęła. Jednak za późno. Przeczucie nie omyliło młodzieńca. — Biedne dziecko — powiedziała Natalja.

Myślała o Malateście i przytuliła do siebie Graziellę. — Biedne, biedne dziecko... Pod wrażeniem naglącej konieczności, której nie mogła pojąć, zapytała cicho: — Można go zobaczyć? Graziella potrząsnęła głową. Nagle zalkała: — Jest... tam... za ogrodem... — z trudem rzuciła urywane słowa: — Tam... zalanym... lawą... O, Boże Święty! Natalja była wstrząśnięta do głębi serca; czule głaskała po włosach zrozpaczoną dziewczynę: — Straszne rzeczy przecierpialiście... jestem bardzo nieszcześliwa, że tak późno zjawiłam się... że już nie mogę wam pomóc... Graziella zebrała resztki sił i opanowała się. — Kto pani jest? — zapytała po dziecinnemu. Obranowska powiedziała swoje nazwisko i zawód. — Pani jest lekarką? — wyjąkała i pomimo cierpienia na jej twarzyczce ukazał się wyraz zdumienia: — Ale pani jest jeszcze całkiem młodą... Atmosfera była upiorna, ale Natalja nie wytrzymała — musiała uśmiechnąć się. — Pani jest naprawdę lekarką? — Grazielli trzeba było jeszcze trochę czasu, żeby się zupełnie opanować: — O... niech pani zaraz zajrzy do Ettore, bardzo panią proszę...

(Ciąg dalszy nastąpi).

Na falach radja.

Radjowa Liga Narodów obraduje w Warszawie.

W dniach od 18 do 26 czerwca odbywa się w Warszawie Zjazd Międzynarodowej Unji Radjofonicznej (Union Internationale de Radiodiffusion), która, ze względu na jej charakter, nazywa się Radjową Ligą Narodów.

Unja jest potężną organizacją jednoczącą wszystkie radjofonie Europy w liczbie 33 oraz szereg wielkich towarzystw amerykańskich, australijskich i azjatyckich — jak Columbia Broadcasting System i National Broadcasting Board, New-Zealand Broadcasting Board, Japanese Corp. Amalgamated Australasia Ltd i inne. Unja postawiła sobie za główne zadanie uregulowanie międzynarodowych stosunków pomiędzy radjofoniami oparte na ścisłej współpracy, jak również obronę na terenie międzynarodowym słusznych interesów radjofonii. — W tym celu stworzone zostały cztery Komisje: techniczna, prawna, zbliżenia oraz transmisji i wymiany programów, w których koncentruje się praca Unji.

Blizsze zaznajomienie się z działalnością Komisji pozwoli na dokładniejsze zorientowanie się w całokształcie organizacyjnym Unji. Tak więc Komisja techniczna ma za zadanie dopilnowanie prawidłowej działalności poszczególnych stacji, opracowanie plany rozdziałów fal jak to miało miejsce n. p. podczas Konferencji międzynarodowych w Genewie w 1926 roku, oraz utrzymuje ścisłe stosunki z międzynarodowymi instytucjami naukowymi, które zajmują się zagadnieniami związanymi z radjofonią i radjotechniką, jak C. C. I. F. (Comité Consultatif International Telephonique) i C. C. I. T. (Comité Consultatif International Teletechnique). Organem stworzonym przez Unję i kierowanym przez przewodniczącego Komisji technicznej p. Raymond Braillarda jest Centrum Kontroli w Brukseli, które przeprowadza badania i pomiary nad działalnością stacji radjowych, w szczególności zaś pilnuje, aby

stacje pracowały ściśle na wyznaczonych sobie falach.

Komisja Prawnicza Unji, której przewodniczącym jest dr. Sourek, prezes radjofonii czeskiej, dąży do wprowadzenia w ustawodawstwach poszczególnych krajów przepisów specjalnych dotyczących radjofonii, prowadzi badania nad rozwojem prawa radjowego, oraz zajmuje się ustalaniem jednolitego poglądu wszystkich radjofonii na zagadnienia prawne, które wiążą się w sposób bezpośredni z radjofonią.

Komisja zbliżenia Commission des Rapprochements pod przewodnictwem p. Dubois (Holandia) oraz Komisja wymiany programów i transmisji (Commission des Relais) pod przewodnictwem nac. dyrektora Polskiego Radja dr. Z. Chamca, zajmują się wszelkimi zagadnieniami związanymi z wymianą programów na terenie międzynarodowym; — Komisja wymiany programów ustaliła ostatnio procedurę specjalną przy transmisjach, dotyczącą zarówno wielkich koncertów jak i transmisji z życia.

Na przykład dziennym zjazdem warszawskiego figurują sprawy techniczne bieżące, sprawy związane z wymianą programów międzynarodowych, dyskusja nad stosunkami Unji do zagadnień prawa autorskiego, oraz do przynależności gramofonowego, wreszcie szereg spraw bieżących.

Ogólne obrady zjazdu poprzedziło w dniu 17-go b. m. posiedzenie podkomisji prawniczej, wyłonionej dla opracowania memoriału, mającego na celu ustalenie stanowiska Unji do zagadnień rewizji Konwencji Berniejskiej o prawie autorskim, która ma być przeprowadzona na konferencji Pruskiej w 1936 r.

Ministerstwo poczt i telegrafów, z uwagą śledzi prace Unji i bierze udział w jej obradach za pośrednictwem swych przedstawicieli.

F. L.

Radio a prasa.

Jeśli weźmiemy pierwsze lata rozwoju radja, jako niezbędnej rozrywki całych społeczeństw, — stosunek między radjo. a prasą ukaże się nam, jako stosunek naogół wrogich obozów. Pierwsze owe lata kształtują się nie tylko pod znakiem nieufności, ale jakby przygotowań wojennych do walki srogiej, a nieuniknionej. Ten stan rzeczy z biegiem czasu zamiast nabierać form ostrzejszego konfliktu, uległ stopniowo poprawie, która nagle zmieniła się w przyjaźń. Wojna zdawałoby się nieunikniona, nie wybuchła wcale. Prasa zaczęła pisać o radju, zaczęły się ukazywać artykuły rzeczowe o celach i zadaniach radja. Naodwrot, mikrofony coraz częściej omawiały głosy prasy, licząc się z jej opiniami na temat ważnych zagadnień życia społecznego i państwowego. Najwyraźniej oba obozy znalazły jakąś wspólną platformę dla porozumienia i zamiast wroga, prasa zaczęła widzieć w radjofonii sprzymierzeńca. Jak to się stało?

Wydawcy i redaktorzy naczelni dzienników obliczyli, że w epoce błyskawicznego niemal rozwoju radja liczba czytelników i prenumeratorów ich organów nie tylko nie zmniejszyła się, ale powiększyła się znacznie. Statystyki takie przeprowadzili wydawcy większych dzienników angielskich, francuskich i amerykańskich. Tak więc np. nakłady „Timesa“, „Le Journal“, „New York Herald“, wzrosły w ostatnim 10-cioleciu o kilkaset tysięcy egzemplarzy. Jeśli

się porówna, że równocześnie w krajach tych pism wzrastały cyfry abonentów radja, porównanie stanie się przekonujące.

Przyglądając się bliżej temu zagadnieniu, stwierdzić należy jedno: radjo wyprzedzając nieraz prasę szybkością informacji, wzbudza zainteresowanie publiczności. Pierwsza wiadomość mikrofonowa podana jest zwykle w formie krótkiej i zwięzłej, bez szczegółów i komentarzy. Jeśli miało miejsce wielkie wydarzenie, megace wstrząsnąć opinią publiczną, jeśli wydarzenie to podane zostało do wiadomości przez radjo, to dodatki nadzwyczajne dzienników były jeszcze bardziej rozchwytywane, aniżeli w czasach, kiedy radja nie znano. Słuchacz radjowy przyzwyczajony rano do otrzymywania z głośnika kilku informacji dziennikarskich, przyzwyczaja się do nich i normalną koleją rzeczy pragnie ich coraz więcej. To skłania go do kupowania porannego dziennika, gdzie znajdzie on obszerniejsze wiadomości i gdzie znajdzie krytyczne ich wyjaśnienie.

Wzły łączące radjo i prasę zacieśniają się z roku na rok. Współpraca prasowo-mikrofonowa, mająca na celu informowanie opinii publicznej, uzupełniają się nawzajem, pracując ku największemu pożytkowi społeczeństwa. — Sprawę tę rozumieją już dziś obie strony. Owa ewolucja, której byliśmy świadkami, dowodzi, że z tej współpracy największą korzyść odnieść społeczeństwo.

S. M.

Ciekawe audycje.

KONCERTY SYMFONICZNE W SEZONIE LETNIM. Polskie Radio, w swej tendencji zastosowania programów muzycznych do nastrojów letnich słuchaczy, postanowiło w ten sposób ukształtować repertuar koncertów symfonicznych, by nie obniżać ich poziomu artystycznego — dać strawę duchową, nie przedstawiającą zbytnich problemów i nie wymagającą zbytniego wysiłku umysłowego szerokiej kół publiczności. Będą to więc np. uwertury rzadko grywane lub zapomniane, przystępniejszej symfonie, głównie z okresu klasycznego itp. Jednym z pierwszych z tych koncertów odbędzie się 24 bm. o godz. 21 w wyk. Orkiestry Symfonicznej P. R. i obejmować będzie utwory wyłącznie polskie: bardzo miła, w haydnowskim stylu utrzymana symfonia polskiego kompozytora z drugiej połowy wieku 18-go — Dankowskiego, uwertury Kurpińskiego do op. „Jadwiga“ i Moniuszki do op. „Flis“, Stalkowskiego wstęp do op. „Marja“ oraz Różyckiego poematu symfonicznego „Monna Liza“, oparty na powieści Merczkowskiego „Leonardo da Vinci“.

TEMPERATURA NA KSIĘŻYCU. Drugi z kolei odczyt z cyklu astronomicznego na temat „Temperatura na księżycu“ wygłosi przed mikrofonem wileńskim prof. Szeligowski w dniu 25 czerwca o godzinie 18. Jak wiemy, na ziemi długość dnia jest zmienna — zależy od szerokości geograficznej i pory roku. W naszych szerokościach geograficznych

np. długość dnia, a więc okresu, w czasie którego słońce świeci waha się w ziemie od 8 — w lecie do 18 godzin. Natomiast na księżycu panują zupełnie inne stosunki — długotrwałe dni i długotrwałe noce. W związku z tem i temperatura na księżycu różni się wielce od znanej nam temperatury ziemni. O tych mało znanych zjawiskach, jakie zachodzą na księżycu, opowie prelegent.

»LEGENDA BAŁTYKU«

FRAGMENTY OPERY W RADJO
W SOBOTE, 29. VI. O GODZ. 21.30

Jak zorientować się

w niedomaganiach odbiornika radjowego

Rozpoznanie i usuwanie uszkodzeń w odbiorniku radjowym sprawia duże trudności początkującemu radjoamatorowi. Podajemy tu kilka przyczyn, które uniemożliwiają odbiór radjowy, a których wykrycie i usunięcie pozwoli każdemu na poprawienie swego odbiornika.

Antena. Antena może być zerwana, niepołączona z odbiornikiem, źle założona, słabo naciągnięta, może być za długa lub za krótka. Wskutek tych przyczyn odbiornik wogóle nie działa lub działa w sposób niezadawalający. Antenę za długą poznaje się po tem, że odbiór na falach długich jest dobry, zaś stacyj o falach krótkich słaby. Przy antenie za krótkiej zachodzą zjawiska odwrotne. Antena musi być umieszczona prostopadle do linii prądów silnych, możliwie wysoko i starannie izolowana.

Uziemienie. Uziemienie może być zerwane, lub wykonane wadliwie, np. drut za cienki, poprzerywany i źle połączony (nielutowane połączenia), niedostateczny kontakt z anteną (nadmierna suchota, wadliwe wykonanie). Uziemienie należy przeprowadzić możliwie najkrótsze i bez załamania.

Lampy. Lampy nie żarzą się ponieważ: a) mogą być spalone (źle połączenie), b) światło miga z powodu złych kontaktów wywołuje to przerwy w odbiorze. Uszkodzenie można znaleźć przez poruszanie przewodów i kontaktów, c) baterje żarzenia są wyczerpane, d) połączenia w obwodzie żarzenia są zerwane.

Kondensatory. Uszkodzenie kondensatora, zwarcie trwałe lub chwilowe (odbioru zupełnie zniknie, albo staje się nierównomierny). Zwarcie wykrywa się zapomocą woltomierza, słuchawki lub żarówki. Włącza się mianowicie podejrzany kondensator w obwód baterji żarzenia i żarówka od latarki kieszonkowej. Zaświecenie żarówki będzie dowodem zwarcia.

Cewki. Cewki mogą być przyczyną złego działania aparatu spowodu: a) zupełnego lub częściowego zwarcia pomiędzy uzwojeniami, spowodu złej izolacji, b) nieodpowiedniego doboru (za duża lub za mała ilość) zwojów, c) przerwy w obwodzie wywołanej przez ułamanie się lub zerwanie giętkich połączeń i doprowadzenia.

Oporniki. Oporniki rzadko się psują. Rzecz w oporniku wykryć łatwo. Potencjometry natomiast psują się częściej. Zepsucie polega na tem, że zmieniają one swoją wartość spowodu działań atmosferycznych.

Słuchawki i głośniki. Uszkodzenia słuchawek i głośników zdarzają się spowodu: a) przer-

wy w obwodzie, przełamania się drucików w sznurach, b) złego uregulowania odległości membrany od magnesów lub zanieczyszczenia przez pył, c) utraty magnetyzmu. Przy zakładaniu słuchawek lub głośnika do odbiornika należy zawsze łączyć plus sznura z gniazdkiem plus. Fałszywe połączenie powoduje rozmagnetyzowanie słuchawek lub głośnika.

Odbiornik milczy. Ponieważ: a) wyczerpała się baterja żarzenia lub anodowa, b) baterje zostały wadliwie połączone, c) lampy zostały przepalone, przepaliło się uzwojenie w transformatorze, d) nastąpiła przerwa w obwodzie lub zwarcie.

Odbiornik przez pewien czas działa, następnie odbiór stopniowo zaczął słabnąć. Ponieważ: a) wyczerpała się baterja anodowa lub żarzenia, b) lampy straciły emisję, c) zanieczyściły się styki, d) nastąpiły częściowe zwarcia lub uziemienie pogorszyło się.

W odbiorniku powstają zgrzyty lub trzaski. Spowodu: a) kontaktów stykowych, b) zanieczyszczenia obładek lamp (częściowe zwarcia między katodą i siatką lampy), c) przerwy w sznurach łączących baterje, słuchawki lub głośnik z odbiornikiem, d) zwiększenia się oporu baterji anodowej spowodu wyczerpania.

Odbiornik wyje w wypadku silnego odbioru. Przyczyna tkwi w lampie detektorowej, lub spowodu rozluźnienia się rdzeni w transformatorach małej częstotliwości lub płytek w kondensatorach.

SWIĘTO MORZA

W PROGRAMACH RADJOWYCH
OD 23 - 29 CZERWCA

Od czwartku dnia 20 bm. w kinoteatrze „UCIECHA“

Specjalny program dwu wielkich atrakcji dla Krakowian oraz dla przyjezdnych. Na estradzie poraz pierwszy w kinie znakomity humorysta polski wygłosi

Leon Wyrwicz

Sławny monolog pt. „Przed Sądem“ znany z pięknego feljetonu drukowanego w prasie polsk. pt. „Serce

Marszałka“ — Na ekranie najpiękniejszy film „Dla Ciebie śpiewam“ w którym odnosi

swój największy triumf

Jan Kiepura

Ceny miejsc wybitnie niskie. Dla wycieczek oraz dla przyjezdnych

specjalne zniżki. — Początek punktualnie o godzinie 5, 7 i 9. W święta od 3-ciej.

Programy stacji radjowych.

Wtorek, dnia 25-go czerwca 1935.

Kraków. (293,5 m). Godz. 6.30 Transmisja z Warszawy; 8.20 Program na dzień bieżący, oraz Wskazówki praktyczne; 11.57 Sygnał czasu; 12: Hejnał; 12.08 Transmisja z Warszawy; 15.15 Transmisja z Warszawy, Poznań, Lwowa i Wilna; g. 18.30 Skrzynka techniczna; 18.40 Wiadomości bieżące; 18.45 Fragmenty operowe; 19.05 Program na dzień następny; 19.15 Koncert reklamowy; 19.30 Transmisje z Warszawy i Katowic; 20 Pogadanka: Z przeszłości Tyńca; 20.10 Transmisja z Warszawy; 22.36 Wiadomości sportowe; 22.40 W letnią noc... serenady w wykonaniu orkiestry kameralnej; W przerwie o godz. 23 Wiadomości meteor.

Lwów. (377,4 m). Godz. 17.15 Koncert dla naszych letników i uzdrowisk; 18.30 Skrzynka techniczna; 18.45 Recital śpiewaczy; 20 O typie psychicznym Lwowa, feljeton.

Warszawa. (1939,3 m). Godz. 6.30 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze“; 6.33 Pobudka do gimnastyki; 6.36 Gimnastyka; 6.50 Muzyka z płyt; W przerwie o godz. 7.20 Dziennik poranny oraz Pogadanka sportowo-turystyczna; 8.05 Audycja dla poborowych; 8.20 Program na dzień bieżący; 8.25 Wskazówki praktyczne; 11.57 Sygnał czasu; 12 Hejnał; 12.08 Wiadomości meteor.; 12.05 Dziennik południowy; 12.15 Trio Rymowicza; 13 Chwilka dla kobiet; 13.05 Kwintet fortepianowy; 13.15 Przegląd geldowy; 13.25 Wiadomości o eksporcie polskim; 15.30 Orkiestra P. R.; 16.15 Koncert solistów z Poznania i Wilna; 16.50 Codzienny odcinek prozy; 17 Skrzynka PKO; 17.15 Koncert ze Lwowa dla naszych letników i uzdrowisk; 18 Odczyt z Wilna; g. 18.10 Minuta poezji; 18.15 Cała Polska śpiewa; g. 18.30 Skrzynka techniczna; 18.40 Życie kulturalne i artystyczne stolicy; 18.45 Płyty; 19.05 Program na dzień następny; 19.15 Koncert reklamowy; g.

19.20 Recital fortepianowy z Katowic; 19.50 Pogadanka aktualna; 20 Wiadomości rolnicze; 20.10: Muzyka orkiestry P. R.; 20.45 Dziennik wieczorny; 20.55 Obrazki z życia dawnej i współczesnej Polski; 21 „Verbum Nobile“, opera St. Moniuszki, (ze studja); 22.30 Wiadomości sportowe; 22.40 W letnią noc... serenady z Krakowa; W przerwie o godzinie 23 Wiadomości meteorologiczne.

Katowice. (395,8 m). Godz. 15.15 Giełda zbożowo-towarowa; 18.30 Jak wyruszyć wakacje; 19.30 Recital fortepianowy; 20 Poradnik turystyczno-sportowy.

Od Administracji.

Prosimy P. T. Abonentów o nadsyłanie prenumeraty za

lipiec.

Równocześnie zwracamy się do wszystkich abonentów zalegających z prenumeratą z gorącym wezwaniem aby zechcieli niezwłocznie zaległości wyrównać.